

ET SIKKERT EUROPA I EN BEDRE VERDEN

EUROPÆISK SIKKERHEDSSTRATEGI

Bruxelles, den 12. december 2003

Indledning

Europa har aldrig været så velstående, så sikkert og så frit som nu. Volden i første halvdel af det 20. århundrede er blevet afløst af en periode med fred og stabilitet, som aldrig er oplevet før i europæisk historie.

Oprettelsen af Den Europæiske Union har spillet en central rolle i denne udvikling. Den har ændret de indbyrdes forbindelser mellem vore stater og tilværelsen for vore borgere. De europæiske lande har forpligtet sig til at løse uoverensstemmelser på fredelig vis og til at samarbejde gennem fælles institutioner. I løbet af denne periode med gradvis udbredelse af retsstatsforhold og demokrati er autoritære styre blevet til sikre, stabile og dynamiske demokratier. De successive udvidelser er med til at virkeliggøre visionen om et forenet og fredeligt kontinent.

***Intet land er
i stand til at løse nutidens
komplicerede problemer
på egen hånd***

USA har spillet en afgørende rolle for den europæiske integration og den europæiske sikkerhed, navnlig gennem NATO. Efter afslutningen af den kolde krig indtager USA en dominerende stilling som militær aktør. Men intet land er i stand til at løse nutidens komplicerede problemer på egen hånd.

Europa står stadig over for sikkerhedstrusler og -udfordringer. Udbruddet af konflikten i Balkanregionen var en påmindelse om, at krig ikke er forsvundet fra vort kontinent. I det seneste årti er der ikke nogen region i verden, der ikke har været berørt af væbnet konflikt. De fleste af disse konflikter har fundet sted inden for og ikke mellem stater, og de fleste af ofrene har været civile.

Som en Union med 25 stater med over 450 mio. indbyggere og en produktion, der svarer til en fjerdedel af verdens bruttonationalindkomst (BNI), og med en bred vifte af instrumenter til sin rådighed er Den Europæiske Union nødvendigvis en aktør på verdensplan. I det seneste årti er der blevet udsendt europæiske styrker til steder så langt væk som Afghanistan, Østtimor og Den Demokratiske Republik Congo.

Den stadig større konvergens mellem europæiske interesser og styrkelsen af EU's gensidige solidaritet gør os til en mere troværdig og effektiv aktør. Europa må være rede til at påtage sig en del af ansvaret for sikkerheden i verden og være med til at skabe en bedre verden.

***Som en Union med 25 stater med over
450 mio. indbyggere og en produktion, der
svarer til en fjerdedel af verdens
bruttonationalindkomst (BNI), er Den
Europæiske Union nødvendigvis en aktør på
verdensplan ... den bør være rede til at påtage
sig en del af ansvaret for sikkerheden i
verden og være med til at skabe en bedre
verden***

I. SIKKERHEDSMILJØET: GLOBALE UDFORDRINGER OG HOVEDTRUSLER

Globale udfordringer

Efter den kolde krig er grænserne blevet stadig mere åbne, og de interne og eksterne sikkerhedsaspekter hænger uløseligt sammen. Handels- og investeringsstrømmene, den teknologiske udvikling og udbredelsen af demokratiet har betydet frihed og velstand for mange mennesker. Andre har opfattet globaliseringen som en kilde til frustration og uretfærdighed. Denne udvikling har også givet ikke-statslige grupper større mulighed for at spille en rolle på internationalt plan. Og den har øget Europas afhængighed - og dermed også dets sårbarhed - af en sammenkoblet infrastruktur inden for transport, energi og information og på andre områder.

Siden 1990 er næsten 4 mio. mennesker døde i krige, og 90% af dem har været civile. Over 18 mio. mennesker i verden har forladt deres hjem på grund af konflikter.

45 mio. mennesker dør hvert år af sult og underernæring ... Aids er medvirkende til, at samfund bryder sammen ... Sikkerhed er en forudsætning for udvikling

I en stor del af den tredje verden er fattigdom og sygdom årsag til ubeskrivelige lidelser og giver anledning til presserende sikkerhedsmæssige bekymringer. Næsten 3 mia. mennesker, dvs. halvdelen af jordens befolkning, lever for mindre end 2 EUR om dagen. 45 mio. mennesker

dør hvert år af sult og underernæring. Aids er nu en af de mest ødelæggende pandemier i menneskehedens historie og er medvirkende til, at samfund bryder sammen. Nye sygdomme kan spredes hurtigt og blive til globale trusler. Afrika syd for Sahara er fattigere nu end for 10 år siden. I mange tilfælde hænger den dårlige økonomiske situation sammen med politiske problemer og voldelige konflikter.

Sikkerhed er en forudsætning for udvikling. Konflikter ødelægger ikke kun infrastrukturene, bl.a. de sociale infrastrukturer, men de fremmer også kriminalitet, medfører, at der ikke foretages investeringer, og gør normal økonomisk aktivitet umulig. En række lande og regioner risikerer at blive fanget i en cirkel af konflikt, usikkerhed og fattigdom.

Konkurrencen om naturressourcer, især vand, der på grund af den globale opvarmning vil blive forværret i de kommende årtier, vil sandsynligvis skabe yderligere uro og migrationsstrømme i forskellige regioner.

Energiafhængighed er et særligt problem for Europa. Europa er verdens største importør af olie og gas. Importen udgør ca. 50% af energiforbruget i dag. Det vil vokse til 70% i 2030. Størstedelen af den importerede energi kommer fra Golfen, Rusland og Nordafrika.

Hovedtrusler

Et angreb på en medlemsstat i større målestok er nu usandsynligt. I stedet står Europa over for nye trusler, som er mere forskelligartede, mindre synlige og mindre forudsigelige.

Terrorisme: terrorisme bringer liv i fare; den betyder store udgifter; den forsøger at undergrave åbenheden og tolerancen i vore samfund og udgør en stadig større strategisk trussel for hele Europa. Terrorbevægelserne har stadig flere midler til deres rådighed, benytter sig af elektroniske net og er parate til at gøre brug af ubegrænset vold for at forårsage enorme tab.

Den seneste terrorbølge er global i sit sigte og er knyttet til voldelig religiøs ekstremisme. Årsagerne hertil er komplekse. Blandt disse kan nævnes moderniseringspres, kulturelle, sociale og politiske kriser og fremmedgørelse af unge, der lever i fremmede samfund. Dette fænomen er også en del af vort eget samfund.

Europa er både et mål og en base for sådan terrorisme: europæiske lande er et mål og er blevet angrebet. Logistiske baser for Al Qaeda-grupper er blevet afsløret i Det Forenede Kongerige, Italien, Tyskland, Spanien og Belgien. En fælles europæisk indsats er en uomgængelig nødvendighed.

Spredning af masseødelæggelsesvåben er potentielt den største trussel mod vor sikkerhed. De internationale traktatsystemer og eksportkontrolordninger har bremset spredningen af masseødelæggelsesvåben og fremføringsmidler. Nu er vi imidlertid på vej ind i en ny og farlig periode, hvor der er risiko for et kapløb om masseødelæggelsesvåben, især i Mellemøsten. Fremskridt inden for de biologiske videnskaber vil kunne øge kraften

Den seneste brug af masseødelæggelsesvåben fandt sted, da terrorsekten Aum anvendte saringas i Tokyos metro i 1995. Der var 12 døde og flere tusinde tilskadekomne. To år tidligere havde Aum-sekten spredt miltbrandsporer i en gade i Tokyo

af biologiske våben i de kommende år; angreb med kemiske og radiologiske materialer er også en alvorlig risiko. Spredningen af missilteknologi medvirker yderligere til ustabilitet og kan betyde større fare for Europa.

Det mest uhyggelige scenario er en situation, hvor terrorgrupper kommer i besiddelse af masseødelæggelsesvåben. Hvis det sker, vil en lille gruppe være i stand til at påføre skade i en målestok, der hidtil kun har været mulig for stater og hære.

Regionale konflikter: problemer som dem i Kashmir og De Store Søers Område og på Den Koreanske Halvø indvirker direkte eller indirekte på europæiske interesser ligesom konflikter tættere på Europa, især i Mellemøsten. Voldelige eller fastfrosne konflikter, som også stadig findes ved vore grænser, truer den regionale stabilitet. De er ødelæggende for menneskers liv og for de sociale og fysiske infrastrukturer; de er en trussel for mindretal, de grundlæggende frihedsrettigheder og menneskerettighederne. Konflikter kan føre til ekstremisme, terrorisme og staters sammenbrud; de giver grobund for organiseret kriminalitet. Regional usikkerhed kan få efterspørgslen efter masseødelæggelsesvåben til at vokse. Den mest praktiske måde at tackle de nye og ofte udefinerbare trusler på vil af og til være at løse de problemer af ældre dato, der er årsag til regionale konflikter.

Staters sammenbrud: dårlig regeringsførelse - korrupsion, magtmisbrug, svage institutioner og mangel på klare ansvarsforhold - samt civil konflikt undergraver stater indefra. I nogle tilfælde har det ført til, at de statslige institutioner er brudt sammen. Somalia, Liberia og Afghanistan under Taleban er de bedst kendte eksempler fra den seneste tid. Staters sammenbrud kan forbindes med indlysende trusler, f.eks. organiseret kriminalitet eller terrorisme. Staters sammenbrud er et alarmende fænomen, der undergraver global governance og øger den regionale ustabilitet.

Organiseret kriminalitet: Europa er et af hovedmålene for organiseret kriminalitet. Denne indre trussel mod vor sikkerhed har en vigtig ekstern dimension: grænseoverskridende handel med narkotika, kvinder og våben og menneskesmugling udgør en stor del af kriminelle banders aktiviteter. Der kan være forbindelse til terrorisme.

Sådanne kriminelle aktiviteter forbindes ofte med svage stater eller sammenbrudsstater. Indtægter fra narkotika har været drivkraften bag svækkelsen af de statslige strukturer i flere

narkotikaproducerende lande. Indtægterne fra handelen med ædelstene, tømmer og håndvåben er drivkraften bag konflikter i andre dele af verden. Alle disse aktiviteter undergraver både retsstaten og selve samfundsordenen. I ekstreme tilfælde kan organiseret kriminalitet komme til at dominere staten. 90% af heroinen i Europa kommer fra valmuer, der dyrkes i Afghanistan, hvor narkotika-handelen betaler for private hære. Størstedelen distribueres gennem kriminelle netværk på Balkan, som også er ansvarlige for omkring 200 000 af de 700 000 kvinder, som er ofre for sexhandel på verdensplan. En ny dimension af organiseret kriminalitet, der fortjener yderligere opmærksomhed, er det stigende omfang af sørøveri.

Hvis alle disse forskellige elementer lægges sammen - terrorisme begået med maksimal anvendelse af vold, tilstedeværelsen af masseødelæggelsesvåben, organiseret kriminalitet, statslige systemers svækkelse og magt på private hænder - kan vi komme til at stå over for en yderst radikal trussel.

II. STRATEGISKE MÅL

Vi lever i en verden, der både rummer lysere udsigter, men også større trusler, end vi tidligere har kendt. Fremtiden vil til dels afhænge af vor egen indsats. Vi er nødt til at tænke globalt og handle lokalt. Med henblik på at forsvare sin sikkerhed og fremme sine værdier har EU sat sig tre strategiske mål:

Imødegåelse af truslerne

Den Europæiske Union har gjort en aktiv indsats for at imødegå hovedtruslerne.

- Efter den 11. september har EU reageret med en række foranstaltninger, bl.a. indførelse af en europæisk arrestordre, foranstaltninger til bekæmpelse af finansiering af terrorisme og en aftale om gensidig retshjælp med USA. EU fortsætter med at udvikle samarbejdet på dette område og med at forbedre sine forsvarsmekanismer.
- EU har ført en ikke-spredningspolitik i mange år. Det har netop vedtaget endnu et handlingsprogram, der indeholder foranstaltninger til styrkelse af Den Internationale Atomenergiorganisation og til skærpet eksportkontrol og bekæmpelse af ulovlige sendinger og ulovlige indkøb. EU er fast besluttet på at opnå universel tilslutning til multilaterale traktatsystemer og på at styrke traktaterne og deres kontrolbestemmelser.
- Den Europæiske Union og medlemsstaterne har grebet ind for at hjælpe med til at løse regionale konflikter og få sammenbrudsstater på benene igen, bl.a. på Balkan og i Afghanistan og Den Demokratiske Republik Congo. At genetablere god regeringsførelse på Balkan, at fremme demokratiet og at sætte myndighederne dér i stand til at tackle organiseret kriminalitet er en af de mest effektive metoder til løsning af problemet med organiseret kriminalitet i EU.

I en tid med globalisering kan fjerne trusler give anledning til lige så stor bekymring som dem, der er tæt på. Nuklear virksomhed i Nordkorea, nukleare risici i Sydasiens og våbenspredning i Mellemøsten giver alle anledning til bekymring i Europa.

Terrorister og kriminelle kan nu operere over hele verden, og deres aktiviteter i Central- eller

I en tid med globalisering kan fjerne trusler give anledning til lige så stor bekymring som dem, der er tæt på ... Den første forsvarslinje vil ofte være i udlandet. De nye trusler er dynamiske...

Konfliktforebyggelse og trusselsforebyggelse kan ikke påbegyndes for tidligt

Sydøstasien kan være en trussel mod europæiske lande eller deres borgere. Samtidig øger den globale kommunikation Europas bevidsthed om regionale konflikter og humanitære tragedier overalt i verden.

Vort selvforsvar har traditionelt - til og med den kolde krig - været baseret på truslen om invasion. Med de nye trusler vil den første forsvarslinje ofte være i udlandet. De nye trusler er dynamiske. Spredningsrisikoen vokser med tiden, og hvis man lader terrornetværk være i fred, bliver de stadig farligere. Staters sammenbrud og organiseret kriminalitet breder sig, hvis de ignoreres - som vi har set det i Vestafrika. Dette indebærer, at vi skal være klar til at handle, før en krise opstår. Konfliktforebyggelse og trusselsforebyggelse kan ikke påbegyndes for tidligt.

I modsætning til den massive, synlige trussel under den kolde krig er ingen af de nye trusler rent militære, og de kan ikke klares med rent militære midler. De kræver hver især en kombination af instrumenter. Våbenspredning kan bremses ved hjælp af eksportkontrol og angribes med politisk, økonomisk og andre former for pres, samtidig med at de underliggende politiske årsager også tackles. Terrorismebekæmpelse kan kræve en kombination af efterretningsvirksomhed, politiarbejde samt retlige, militære og andre midler. I sammenbrudsstater kan der være behov for militære instrumenter for at genoprette ro og orden og for humanitære midler til at klare den umiddelbare krise. Regionale konflikter kræver politiske løsninger, men der kan være behov for militære aktiver og en effektiv politiindsats i postkonfliktfasen. Økonomiske instrumenter bidrager til genopbygning, og civil krisestyring er med til at genetablere en civil regering. Den Europæiske Union er særlig godt rustet til at klare de mange facetter af sådanne situationer.

Opbygning af sikkerhed i vore naboer

Selv i en periode præget af globalisering er geografien fortsat vigtig. Det er i Europas interesse, at landene ved vore grænser har god regeringsførelse. Nabolande, der er involveret i voldelige

***Udvidelsen må ikke skabe nye
skillelinjer i
Europa.***

***Løsningen af den arabisk-
israelske konflikt er en
strategisk prioritet for Europa***

konflikter, svage stater, hvor organiseret kriminalitet trives, samfund, der fungerer dårligt, eller tilgrænsende lande med en eksploderende befolkningsvækst er faktorer, der alle skaber problemer for Europa.

Integrationen af de tiltrædende lande vil øge vor sikkerhed, men vil også bringe EU tættere på urolige områder. Vor opgave er at arbejde for en ring af lande med god regeringsførelse øst for Den Europæiske Union og ved Middelhavet, som vi kan pleje tætte forbindelser og samarbejde med.

Vigtigheden af dette ses bedst i Balkanregionen. Takket være vor fælles indsats sammen med USA, Rusland, NATO og andre internationale partnere trues stabiliteten i regionen ikke længere af udbrud af store konflikter. Vor udenrigspolitik troværdighed afhænger af konsolideringen af vore resultater dér. Det europæiske perspektiv giver både et strategisk mål og et incitament til reform.

Vi har ikke interesse i, at udvidelsen skaber nye skillelinjer i Europa. Vi må lade fordelene ved det økonomiske og politiske samarbejde omfatte vore naboer i øst, samtidig med at vi tackler politiske problemer dér. Vi må nu interessere os stadig mere aktivt for problemerne i Sydkaukasus, der på et tidspunkt også vil blive en naboregion.

Løsningen af den arabisk-israelske konflikt er en strategisk prioritet for Europa. Uden en sådan løsning vil der kun være ringe udsigter til at få de øvrige problemer i Mellemøsten afklaret. EU skal fortsat engagere sig og være rede til at afsætte ressourcer til dette problem, indtil det er løst. To-stats-løsningen - som Europa længe har støttet - er nu bredt accepteret. Gennemførelsen heraf vil kræve en forenet og fælles indsats af EU, USA, FN og Rusland og af landene i regionen, men i første række af israelerne og palæstinenserne selv.

Generelt har Middelhavsområdet fortsat alvorlige problemer i form af økonomisk stagnation, social uro og uløste konflikter. Den Europæiske Unions interesser ligger i et fortsat engagement over for partnerne i Middelhavsområdet gennem et mere effektivt økonomisk, sikkerhedsmæssigt og kulturelt samarbejde inden for rammerne af Barcelona-processen. Et bredere engagement over for den arabiske verden må også overvejes.

EN INTERNATIONAL ORDEN BASERET PÅ EFFEKTIV MULTILATERALISME

I en verden med globale trusler, globale markeder og globale medier afhænger vor sikkerhed og velfærd i stigende grad af et effektivt multilateralt system. Vort mål er udvikling af et stærkere internationalt samfund, velfungerende internationale institutioner og en regelbaseret international orden.

Vi er fast besluttet på at værne om folkeretten og at videreudvikle den. Grundlaget for forholdet mellem nationer er De Forenede Nationers pagt. FN's Sikkerhedsråd har hovedansvaret for at opretholde mellemløselig fred og sikkerhed. Det er en europæisk prioritet at styrke De Forenede Nationer ved at sætte organisationen i stand til at leve op til sit ansvar og handle effektivt.

Vor sikkerhed og velfærd afhænger i stigende grad af et effektivt multilateralt system. Vi er fast besluttet på at værne om folkeretten og at videreudvikle den. Grundlaget for forholdet mellem nationer er De Forenede Nationers

Vi ønsker, at internationale organisationer, arrangementer og traktater skal være effektive i bekæmpelsen af trusler mod international fred og sikkerhed, og vi må derfor være rede til at handle, når deres regler overtrædes.

Centrale institutioner i det internationale system, f.eks. Verdenshandelsorganisationen (WTO) og de internationale finansielle institutioner, har udvidet deres medlemskreds. Kina har tilsluttet sig WTO, og Rusland forhandler om tiltrædelse. Det bør være et mål for os, at sådanne institutioner får flere medlemmer, samtidig med at de opretholder deres høje standard.

Et centralt element i det internationale system er de transatlantiske forbindelser. Der er her ikke kun tale om vor bilaterale interesse, idet disse forbindelser styrker det internationale samfund som helhed. NATO er et vigtigt udtryk for disse forbindelser.

Regionale organisationer styrker også den globale governance. OSCE's og Europarådets styrke og effektivitet er af særlig betydning for Den Europæiske Union. Andre regionale organisationer som ASEAN, Mercosur og Den Afrikanske Union yder et vigtigt bidrag til en mere velordnet verden.

Det er en betingelse for en regelbaseret international orden, at lovene udvikler sig som reaktion på nye forhold som f.eks. spredning af våben, terrorisme og global opvarmning. Vi har interesse i at videreudvikle eksisterende institutioner som Verdenshandelsorganisationen og støtte nye institutioner som Den Internationale Straffedomstol. Vor egen erfaring i Europa viser, at sikkerheden kan øges gennem tillidsskabende foranstaltninger og våbenkontrolordninger. Sådanne instrumenter kan også yde et vigtigt bidrag til sikkerheden og stabiliteten i vore naboerområder og i fjernereliggende områder.

Kvaliteten af det internationale samfund afhænger af kvaliteten af de regeringer, der er dets grundlag. Den bedste beskyttelse af vor sikkerhed er en verden bestående af demokratiske stater med god regeringsførelse. At udbrede god regeringsførelse, støtte sociale og politiske reformer, bekæmpe korrupcion og magtmisbrug, etablere retsstatsprincippet og beskytte menneskerettighederne er det bedste middel til at styrke den internationale orden.

Handels- og udviklingspolitikker kan være magtfulde redskaber til at fremme reformer. Som verdens største yder af offentlig bistand og verdens største handelsenhed har Den Europæiske Union og dens medlemsstater gode muligheder for at forfølge disse mål.

At bidrage til bedre regeringsførelse gennem bistandsprogrammer, konditionalitet og målrettede handelsforanstaltninger er fortsat et vigtigt karakteristisk træk ved vor politik, som vi bør styrke yderligere. En verden, hvor der er en opfattelse af, at der er retfærdighed og muligheder for alle, vil være mere sikker for Den Europæiske Union og dens borgere.

En række lande har sat sig uden for det internationale samfund. Nogle har søgt isolation; andre overtræder konsekvent de internationale normer. Det er ønskeligt, at disse lande på ny tilslutter sig det internationale samfund, og EU bør være rede til at yde bistand. De, der er uvillige hertil, må forstå, at det har sin pris, herunder i deres forbindelser med Den Europæiske Union.

III. POLITISKE KONSEKVENSER FOR EUROPA

Den Europæiske Union har gjort fremskridt i retning af en sammenhængende udenrigspolitik og en effektiv krisestyring. Vi har indført instrumenter, der kan anvendes effektivt, som vi har vist det på Balkan og andre steder. Men hvis vi skal yde et bidrag, der svarer til vores potentiale, skal vi være mere aktive og mere konsekvente og være i stand til at udrette mere. Og vi skal samarbejde med andre.

Vi skal udvikle en strategisk kultur, der fremmer en tidlig, hurtig og om nødvendigt håndfast intervention

Vi skal være mere aktive i forfølgelsen af vore strategiske mål. Dette gælder for hele det spektrum af instrumenter til krisestyring og konfliktforebyggelse, som står til vor rådighed, herunder politiske, diplomatiske, militære og civile aktiviteter samt aktiviteter i forbindelse med handel og udvikling. Der er behov for aktive politikker for at imødegå de nye dynamiske trusler. Vi skal udvikle en strategisk kultur, der fremmer en tidlig, hurtig og om nødvendigt håndfast intervention.

Som en Union med 25 medlemsstater, der giver mere end 160 mia. EUR ud på forsvar, bør vi kunne gennemføre flere operationer samtidig. Vi vil kunne bidrage med noget særligt ved at gennemføre operationer, der både omfatter militære og civile kapaciteter.

EU bør støtte FN, når det reagerer på trusler mod den internationale fred og sikkerhed. EU er fast besluttet på at styrke sit samarbejde med FN med henblik på at bistå lande, der netop har overstået konflikter, og på at øge sin støtte til FN i situationer, der kræver krisestyring på kort sigt.

Vi skal være i stand til at handle, inden situationen i landene omkring os forværres, når der opdages tegn på våbenspredning, og inden der opstår humanitære krisesituationer. En præventiv indsats kan hindre mere alvorlige problemer i fremtiden. Et EU, der påtager sig et større ansvar og er mere aktivt, vil være et EU, der har større politisk vægt.

Vi skal udrette mere. Et Europa, som er i stand til at udrette mere, er inden for rækkevidde, omend det vil tage tid at realisere vort fulde potentiale. Igangværende foranstaltninger - navnlig oprettelsen af et forsvarsagentur - fører os i den rigtige retning.

For at gøre vore militære styrker mere fleksible og mobile og for at sætte dem i stand til at imødegå de nye trusler er der behov for flere ressourcer til forsvar og for en mere effektiv anvendelse af ressourcerne.

Systematisk brug af fælles samlede aktiver vil reducere overlappningen og udgifterne og på mellem- langt sigt øge kapaciteten.

I næsten alle større interventioner er militær effektivitet blevet efterfulgt af civilt kaos. Vi har brug for større kapacitet til at bidrage med alle de nødvendige civile ressourcer i krise- og postkrisesituationer.

Vi skal have stærkere diplomatisk kapacitet. Vi har behov for et system, der kombinerer medlemsstaternes ressourcer med EU-institutionernes. Det kræver bedre forståelse og kommunikation at tackle problemer, der er fjernere og mere fremmede.

Fælles trusselsvurderinger er det bedste grundlag for fælles aktioner. Dette kræver større udveksling af efterretninger mellem medlemsstaterne og deres partnere.

Efterhånden som vi øger kapaciteten på de forskellige områder, bør vi overveje et bredere spektrum af opgaver. Dette kunne omfatte fælles afvæbningsoperationer, støtte til tredjelands terrorismebe- kæmpelse og sikkerhedssektorreformer. Sidstnævnte skulle indgå i en mere generel institutionsop- bygning.

De permanente ordninger mellem EU og NATO, navnlig Berlin Plus, øger EU's operative kapacitet og danner rammen om det strategiske partnerskab mellem de to organisationer i forbindelse med krisestyring. Dette afspejler, at vi begge er fast besluttet på at tage udfordringerne i det nye århund- rede op.

Vi skal være mere konsekvente. Idéen med den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik er, at vi er stærkere, når vi står sammen. I de senere år har vi indført en række forskellige instrumenter med hver sin struktur og målsætning.

Udfordringen er nu at forene de forskellige instrumenter og kapaciteter: europæiske bistandsprogrammer og Den Europæiske Udviklingsfond, medlemsstaternes militære og civile kapaciteter og andre instrumenter. Alle disse instrumenter kan have indvirkning på vor egen og tredjelandes sikkerhed. Sikkerhed er den første forudsætning for udvikling.

Den diplomatiske indsats og udviklings-, handels- og miljøpolitikkerne bør følge samme dagsorden. I en krise er der ikke noget, der kan måle sig med en fælles kommando.

Bedre samordning af EU's optræden udadtil og politikkerne vedrørende retlige og indre anliggender er af afgørende betydning i kampen mod både terrorisme og organiseret kriminalitet.

Der er behov for større konsekvens, ikke kun i EU-instrumenterne, men også i relation til de enkelte medlemsstaters eksterne aktiviteter.

Der er også behov for konsekvente politikker regionalt, navnlig i forbindelse med konflikter. Det er sjældent, at problemer løses på enkeltlandsbasis eller uden regional støtte, hvilket på forskellige måder fremgår af erfaringerne fra både Balkan og Vestafrika.

Vi skal samarbejde med partnere. Der er ikke mange problemer, om nogen overhovedet, som vi kan klare alene. De trusler, der er beskrevet ovenfor, er fælles trusler, som også berører alle vore nærmeste partnere. Et internationalt samarbejde er nødvendigt. Vi skal forfølge vore mål både gennem et multilateralt samarbejde i internationale organisationer og gennem partnerskaber med nøgleaktører.

***Sammen kan
EU
og USA
udrette overordentlig
meget til gavn
for verden.***

De transatlantiske forbindelser er uundværlige. Sammen kan EU og USA udrette overordentlig meget til gavn for verden. Vort mål bør være et effektivt og afbalanceret partnerskab med USA. Dette er endnu en grund til, at EU skal opbygge sine kapaciteter yderligere og være mere konsekvent.

Vi bør fortsat arbejde for tættere forbindelser med Rusland, der er en afgørende faktor for vor sikkerhed og velfærd. Respekt for fælles værdier vil styrke fremskridtene i retning af et strategisk partnerskab.

Vor historie, vor geografi og vore kulturelle bånd forbinder os med alle dele af verden: vore naboer i Mellemøsten og vore partnere i Afrika, Latinamerika og Asien. Disse forbindelser er et vigtigt aktivt at bygge videre på. Vi bør navnlig søge at udvikle strategiske partnerskaber med Japan, Kina, Canada og Indien og med alle dem, der deler vore mål og værdier og er rede til at støtte dem.

Konklusion

Vi lever i en verden med nye farer, men også med nye muligheder. Den Europæiske Union har potentialet til at yde et vigtigt bidrag, både med hensyn til at imødegå truslerne og hjælpe med til at realisere mulighederne. Et aktivt EU med den fornødne kapacitet ville have gennemslagskraft på globalt plan. Dermed ville det kunne bidrage til et effektivt multilateralt system, der fører til en mere retfærdig, mere sikker og mere forenet verden.
